

10 anledningar att bevara Bräntbergsskolan

och *inte* förhastat öppnandet av Maja Beskow-skolan

1 – Barnens bästa

- *FN:s barnkonvention, artikel 3*: Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn
- Projektgruppen för Skolstruktur 2.0 har inte presenterat någon barnkonsekvensanalys vare sig för flytt av elever eller för gemensam högstadies- och gymnasieskola

Fördjupad information:

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har samlat material för att underlätta genomförande av barnkonsekvensanalys:
<https://skl.se/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamstallldhet/bar netsrattigheter/barnkonsekvensanalys.878.html>

Material om FN:s barnkonvention:
<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/5459.pdf>

2 – Tillräckligt elevunderlag

- Marieområdet växer – alla kommunens prognoser visar på detta
- Prognoser är osäkra – var medveten om osäkerheten innan beslut fattas
- Förtätningen av Mariehem och Olofsdal fortsätter

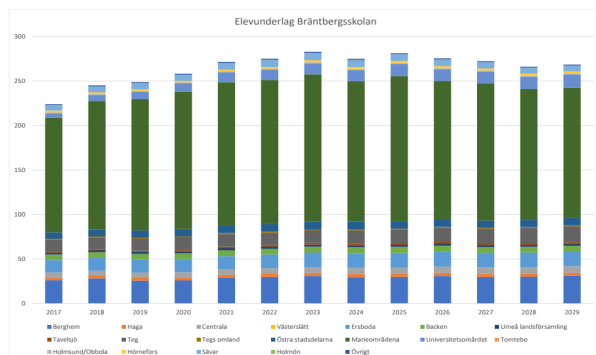
Fördjupad information:

Marieområdet, och specifikt antalet högstadiesbarn, ökar under den närmaste 15-årsperioden. Detta enligt siffror från kommunens statistikdatabas. Nedan visas en sammanlagd prognos 2017-2029 för Bräntbergsskolan, baserat på aktuella kvotprognoser, för samtliga stadsdelar som väljer Bräntbergsskolan. Det finns stöd för att de norra stadsdelarna kan bära 7 parallellklasser.

Enligt Umeå kommuns befolkningsprognos som gjordes 2016 ska Marieområdet 2021 ha 575 barn i åldern 6-12 år. Motsvarande prognos gjord 2017 säger att Marieområdet 2021 ska ha 606 barn i åldern 6-12 år. Det finns många bättre sätt att beräkna prognosers osäkerhet, men detta kan ge en indikation på hur viktigt det är att inte bara utgå från det angivna prognosvärdet.

Det finns flera lokala exempel på när prognoserna varit i underkant (t.ex. Sofiehem, Tomtebo) som vi bör ta lärdom av.

Frågor till: Olle Hagberg
ollehagberg67@gmail.com

3 – Bräntbergsskolan idag

- Bräntbergsskolans lärare är idag behöriga
- Goda resultat, speciellt med tanke på den socioekonomiska spridningen i området
- Skolan håller budget
- Åk 6 från Mariehems-, Mariebergs- och Berghemsskolorna har språkval och hemkunskap här
- Nyrenoverad ungdomsgård i lokalerna
- Fungerande AST- och IK-klasser finns här

Fördjupad information:

Var ska undervisning i hemkunskap och språkval bedrivas för Mariehems-, Mariebergs- och Berghemsskolorna om Bräntbergsskolan läggs ner?

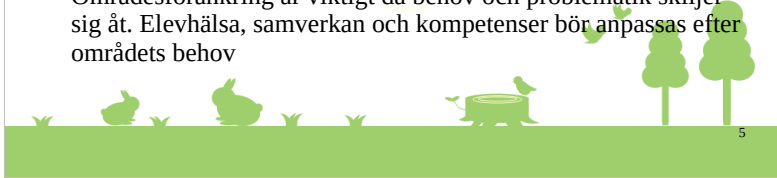
Hur kommer ungdomsgårdens verksamhet att se ut om den förlorar anknypningen till skolan där dess ungdomar går?

Vad händer med det kombinerade stadsdels- och skolbiblioteket? Det utnyttjas flitigt av elever från kringliggande skolor.

Vad händer med idrottshallen, som i dagsläget används av både skola, och många idrottsföreningar?

4 – Hälsa och samverkan

- Mariehems hälsocentral bedriver sedan 2011 framgångsrik samverkan enligt HLT med socialtjänst och områdets skolor
- 2015 fick Mariehems hälsocentral SKLs Psyknpris med motiveringen ”För målmedvetet, engagerat och tålmodigt arbete för att skapa samsyn och struktur bland alla medarbetare. Arbetet har resulterat i en verksamhet med ambitionen att tidigt nå alla barn och unga på området med rätt insats, i rätt tid och på rätt nivå”
- Områdesförankring är viktigt då behov och problematik skiljer sig åt. Elevhälsa, samverkan och kompetenser bör anpassas efter områdets behov

5

Fördjupad information:

Behovet av fungerande samverkan ökar med komplexiteten i den enskildes behov. Ett sår kan oftast en lärare åtgärda. Psykisk ohälsa, social utsatthet och missbruk inrymmer däremot en mängd olikartade behov. Det är kritiskt att varje elevhälsa har stabila externa aktörer för samverkan när behovet sväller utanför elevhälsans ramar. Radera inte vad som under årtal byggts upp och anpassats för Marieområdets unga.

Oavsett lokal är tiden per elev densamma. Så länge inte ytterligare medel skjuts till, garanterar inte en ny skolstruktur bättre tillgänglighet. Att t.ex. kurator finns på plats fler dagar i veckan, beror framförallt på att denne också ska hantera fler elever.

Däremot riskerar den nya stora elevhälsan på Maja Beskow att få en mycket mer komplex och därmed krävande struktur, då den ska samverka med fler och mer geografiskt splittrade aktörer. Detta ger också ett större spektrum av problemtyper.

Det saknas tydlig fakta hur en skola av typen Maja Beskow påverkar unga i fråga om social trygghet, psykisk ohälsa, studieresultat mm. Det är alltså tänkbart att den nya elevhälsan får större belastning per elev jämfört med dagens nivåer, vilket resulterar i en *försämrad tillgänglighet* för den enskilde eleven. Då Maja Beskows elevhälsa är oprövad både i egen funktion och i samverkan, är det högst osäkert vad som blir resultatet både gällande tillgänglighet och kvalitet för den enskilde eleven.

Värna de skolor och de samverkansstrukturer som fungerar! Både ur utbildnings- och samhällsperspektiv, är det ett mycket dåligt läge att ta några risker gällande skola till familjer och elever som kan komma att behöva HLT och kringliggande insatser.

5 – Trafiksäkerhet och miljö

- Bra cykelbanor till Bräntbergsskolan från Nydalahöjd, Olofsdal och Berghem i söder till Marieberg och Mariedal i norr
- Promenadavstånd till Bräntbergsskolan inom hela Marieområdet
- Till Maja Beskow kommer många elever att skjutas med bil
- Busstrafiken måste utökas

6

Fördjupad information:

En nedläggning av Bräntbergsskolan innebär för Marieområdet ett tydligt avsteg från närhetsprincipen.

Om eleverna som ska gå på Maja Beskowskolan kommer från Marieområdet, kommer en stor andel av eleverna att behöva ta sig dit med buss eller bil åtminstone under vinterhalvåret. För barnen skulle annars en kanske 30-50 minuters promenad i mörker innebära en betydande otrygghet.

Oroliga föräldrar, eller föräldrar som ändå ”har vägarna förbi” kommer då att hämta och lämna sina barn med bil vid skolan. En ohållbar trafiksituation kommer att uppstå, då vägnätet närmast skolan bara är villagator.

Busstrafiken måste utökas för att fylla transportbehovet.

Ökad bil- och busstrafik leder givetvis till ökade utsläpp.

”Transporterna är till största delen fossildrivna och utsläppen per person är långt över vad som är hållbart.” (Sara Wård Edwall, miljöstrateg vid Umeå kommun)

Elevtransporterna blir också en klassfråga, i och med att avståndet till skolan i så gott som alla fall är något kortare än de 4 km som är kommunens gräns för skolskjuts. Vårdnadshavarna får alltså själva bekosta buss under vintertid, om man tycker det är orimligt att barnen promenerar 45 minuter mitt i vintern eller cyklar på ishala cykelvägar.

6 – Livskvalité i Marieområdet

- Förskolor och skolor F-9
- Affärer, hälsocentral, bibliotek
- Stora friluftsområden
- Goda kommunikationer
- Blandad bostadsstruktur

Vi Mariebor upplever att vi bor i ett område med god livskvalité. För oss är Marieområdet en plats som innehåller allt man kan önska i livets alla skeden. Här finns flera förskolor, skolor för F-9, ett bibliotek och en ny fritidsgård. Vi har affärer, hälsocentral, apotek samt bra cykelbanor och bussförbindelser. Det finns idrottshallar som används av elever men också en rad idrottsföreningar och privatpersoner. Här finns också ett nytt Gymnastikens hus.

De unika friluft- och grönområden som finns här – Mariehemsängarna, Gamliaskogen, Nydalasjön, Nydalafälten, skidspår och Bräntbergsbacken – är välbesökta och uppskattade året om av oss och övriga Umebor.

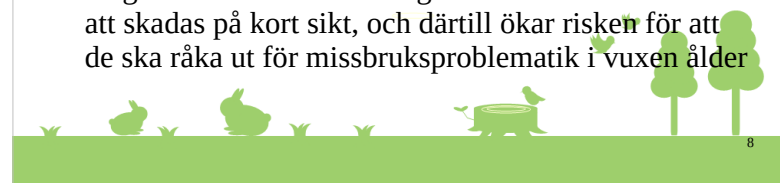
För oss som bor här är närhetsprincipen en fantastisk möjlighet och en stor trygghet. Vi uppskattar att våra barn kan gå eller cykla till skola, kompisar och träningar. Vi skattar högt det faktum att barnen kan växa upp i ett tryggt närområde där förskola, skola och fritids finns nära.

Marieområdet har en blandad bostadsstruktur. Här finns villor, bostadsrätter, radhus, hyreslägenheter och studentlägenheter vilket ger en blandad befolkning. Vi ser det som en styrka att Marieområdet är en plats för alla, oavsett socioekonomisk tillhörighet. Ett ovanligt område utan stark segregation. Ett område för alla!

Vi ser skolan som ett viktigt nav, en livsnerv i vår stadsdel. En kommunal skola för alla där det inte krävs resursstarka föräldrar för att barnen ska få en bra skolgång. Marieområdet är en stadsdel som växer och en stadsdel som genom skolan visar hopp och framtidstro. Vi hoppas innerligt det får förbli vad det är idag.

7 – Mindre alkohol och narkotika

- Gymnasieungdomar konsumerar dubbelt så mycket alkohol och narkotika som högstadieungdomar
- Alkohol och narkotika fås oftast via äldre i närheten. Blandade åldersgrupper i skolan riskerar således att skapa langningskedjor från äldre till yngre, vilket leder till ökad konsumtion bland de yngre
- Högre konsumtion i de tidiga tonåren ökar riskerna att skadas på kort sikt, och därtill ökar risken för att de ska råka ut för missbruksproblematik i vuxen ålder

Fördjupad information:

Risken med en sammanslagen högstadie- och gymnasieskola är att alkohol- och narkotikaanvändning ökar och tidigareläggs. Grunden till denna riskökning är att tillgången av alkohol och narkotika ökar för de yngre barnen. Att minska tillgången utgör i Sverige en grundpelare för en framgångsrik alkohol- och narkotikapolitik. Det finns ett starkt vetenskapligt stöd för att insatser som minskar tillgången är effektiva.

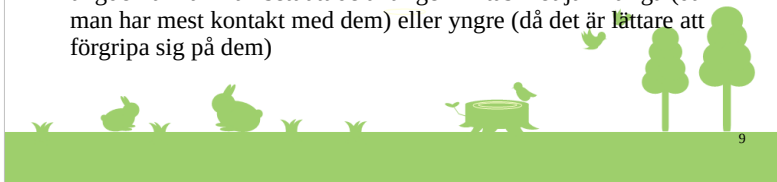
Vi har tagit del av anekdoter från personal som jobbar på skolor där man kombinerar yngre och äldre tonåringar. De vi talat med upplever att det finns stor förekomst av narkotika på skolorna och tycker att det varit extra beklämmande att den kommit att bli mer lättillgänglig för de yngre eleverna. När de yngre tonåringarna blandas med de äldre tonåringarna, som konsumerar dubbelt så mycket droger, är det oundvikligt att de får större tillgång till droger. Det är genom kontakten med andra, oftast äldre, användare som yngre börjar använda. Inte ens det bästa värdegrundsarbete kan komma åt denna typ av ljusskygga aktiviteter.

Bräntbergsskolan är idag en välfungerande skolenhet i ett område som den lokala polismyndigheten pekat ut har tendenser till social oro. Den sociala oron har bedömts vara så pass allvarlig att kommunen skjutit till extra pengar och tillsammans med flera andra aktörer skapat en särskild handlingsplan för att försöka hindra utvecklingen. Det sista området och dess unga behöver är ytterligare tillgång, via äldre tonåringar på Maja Beskow, till narkotika och alkohol.

Frågor till: Jonas Mollwing jonas.mollwing@gmail.com

8 – Mindre sexuella kontakter mellan barn och ungdomar

- Med puberteten följer generellt en markant ökad sexlust. Att blanda yngre och äldre tonåringar i skolan riskerar att öka de sexuella kontakterna mellan barn (under 15 år) och ungdomar (över 15 år)
- En person över 15 år får enligt lag inte ha sex med en under 15 år. Om en 18-åring och en 14-åring vill ha sex, riskerar den yngre att behöva ha sex på en mer avancerad nivå än den är mogen för och den äldre riskerar att dömas för sexualbrott
- När man studerat mönster för sexuella övergrepp mellan barn och ungdomar har man sett att de antingen riktas mot jämnåriga (då man har mest kontakt med dem) eller yngre (då det är lättare att förgripa sig på dem)

Fördjupad information:

Det finns inga svenska studier över vad som händer när man kombinerar högstadies- och gymnasieelever i en gemensam skola med delade ytor. Här följer en enkel riskanalys baserad på forskning om sexuella övergrepp mellan barn och ungdomar:

Risk 1) Fler frivilliga sexuella kontakter mellan högstadies- och gymnasieelever. Dessa kan inte vara ömsesidiga varken i juridisk eller kognitiv/fysiologisk bemärkelse. Den yngre riskerar att behöva ha sex på en mer avancerad nivå än den är mogen för och den äldre riskerar att bli dömd för våldtäkt mot barn, eller i mindre allvarliga fall, sexuellt utnyttjande av barn.

Risk 2) Fler "frivilliga" sexuella kontakter mellan högstadies- och gymnasieelever. De äldre kan lätt manipulera de yngre till att göra saker de egentligen inte vill. De äldre har tillgång till saker som de yngre efterfrågar: alkohol, mer pengar, tillgång till bil, med mera. Enligt logiken "Nu när jag gett dig det här så får du ge mig det där" kan den yngre pressas till sexuella aktiviteter. Det är svårt för den mindre kognitivt och fysiologiskt utvecklade att värja sig mot detta tryck.

Risk 3) Fler sexuella övergrepp. Det tycks tyvärr alltid finnas individer som begår sexuella övergrepp. Ju mer fysiskt och kognitivt överlägsna de är i förhållande till sina potentiella offer desto fler övergrepp kommer det att ske. Därtill blir det lättare för dem att hindra sina offer från att berätta vad som hänt. Genom hot eller annan manipulation kan den äldre lätt tysta den yngre.

Risk 4) Fler fysiska och psykiska kränkningar (mobbing). Enligt samma logik som ovan så har den utsatte svårare att värja sig från mobbarna ju äldre de är.

9 – Vuxennärvaro och psykisk ohälsa

- På en mindre skola känner lärare och elever varandra
- En mindre skola nära hemmet ger mindre oro och stress både för barn och föräldrar
- 100% ökad ohälsa bland unga i Sverige mellan 2006 och 2016
- Undvika att bygga på mer stress i onödan

Fördjupad information:

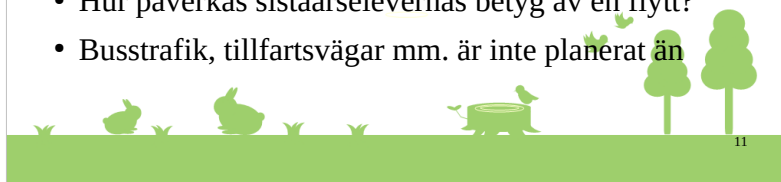
Enligt en nylig rapport från Socialstyrelsens har den psykiska ohälsan fördubblats de senaste tio åren bland unga mellan 10–17 år. Detta behöver vi ta på allvar. <http://www.socialstyrelsen.se/nyheter/2017/kraftigokningavpsykiskohalsahosbarnochhungavuxna>

Maja Beskowskolan blir en skola med fina och miljövänliga lokaler där byggherrarna arbetar med glasväggar (!) för att stävja våld och oroligheter mellan elever. I beskrivningen av Maja Beskowskolan talas också om *hög vuxennärvaro* för att uppnå ökad trygghet. Låt oss en gång för alla enas om att detta är nonsens. Varifrån skulle pengarna tas till extra resurser, kuratorer och trivselvärdar på storskolan i tider av besparingar och svångremmar?

- En effekt av större skolor från studentens synpunkt är att det finns en större chans för anonymitet men forskningen indikerar att det kan leda till en ökad känsla av ensamhet (Irmsher, 1997).
- Forskningen indikerar att det finns ett samband mellan större skolor och ökad skolkniv, minskad studiemotivation och att eleverna är mindre involverade i skolaktiviteter (Klonsky, 1995; Raywind, 1995).
- Efter en granskning av skolverkets statistik ser man att de mest segregerade skolor i Sverige är stora skolor som finns i stora städer (Stockholm, Göteborg, Malmö, Linköping, osv). Denna segregation finns i stort sett inte i mindre skolor.
- En annan oroande trend som man har sett i stora skolor är ett ökat våld med skolstorlek. I en rapport som tittade på effekten av skolstorlek på våld mellan studenter och mot lärare, såg man att det fanns ett statistiskt samband mellan skolstorlek och antal incident av våld (NJEG, 2003)

10 – Låt Maja Beskow växa organiskt

- Låt skolan växa in i sin roll, en årskurs i taget
- 500 högstadiel elever och 1000 gymnasieelever!
- Kommer tillräckligt med lärare att hittas?
- Elever, lärare och rektor – alla är nya
- Hur påverkas sistaårselevernans betyg av en flytt?
- Busstrafik, tillfartsvägar mm. är inte planerat än

Tack för att du har tagit dig tid att läsa!

Vi tror på Marieområdets framtid
och med den även på ett bevarande av Bräntbergskolan.
Vi hoppas att vi med denna skrift har lyckats visa på
välgrundade anledningar till **varför** vi tror på detta!

Sammanställt av föräldrar till barn i Marieområdet

Fördjupad information:

Planeringen av Maja Beskowskolan förefaller ha hastats igenom. Likaså samarbetet mellan olika berörda kommunfunktioner ter sig bristfälligt (tex. gator och parker som ansvarar för tillfartsvägar till skolan verkar inte ha varit involverade)

Är planeringen bristfällig får man förmoda att första läsåret inte direkt blir någon dans på rosor för rektor, lärare och elever. Då är ett initialt mindre antal elever att föredra!

En flytt kan dessutom vara förödande för elever i nionde klass. Hamnar de i en otrygg miljö finns risken att studiemotivationen försvinner och avgångsbetygen påverkas kraftigt negativt.